

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Buiucani)

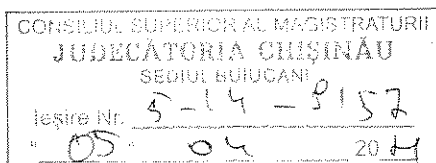

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Buiucani)

mun. Chișinău, bul. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200
Republica Moldova
MD-2004, e-mail: jbu@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfânt, 200 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, e-mail: jbu@justice.md

01.04.2021

Doamnei Domnica MANOLE,
Președintele Curții Constituționale

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, Vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate înaintată de apărătorul Anatolie Ceachir în cauza penală de învinuire a inculpatului Ciugureanu Mihail Leon de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 307 alin. (1) și art. 327 alin. (2) lit. b, b¹) și c) din Codul penal.

Anexă: Încheierea nr. 1-65/2018 din 31 martie 2021 pe 2 file;

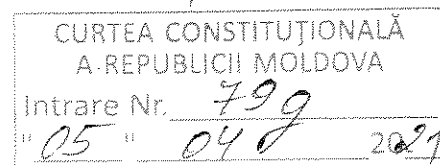
Încheierea nr. 1-65/2018 din 20 iulie 2020 pe 2 file;

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 12 file;

Copia rechizitoriului pe 77 file.

Cu respect,

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani
Sergiu STRATAN

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu, 28
mun. Chișinău, MD-2004,
Republica Moldova

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

(prezentată în conformitate cu art.135 alin.(1) lit.a), g) din Constituție)

I. AUTORUL SESIZĂRII:

1. Nume: CIUGUREANU
2. Prenume: Mihail
3. Funcția: Ex-judecător la Curtea de Apel Chișinău
4. Adresa:
5. Tel:

6. Nume reprezentant: CEACHIR
7. Prenume reprezentant: Anatolie
8. Funcția reprezentant: avocat
9. Adresa reprezentant:
10. Tel. reprezentant:

II. OBIECTUL SESIZĂRII

11. Prezenta sesizare are drept obiect de exercitare a controlului constituționalității prevederilor art.327 alin.(2) lit.c) din Codul penal, prin prisma prevederilor art. 1 alin.(3), art.22 care garantează principiul legalității încriminării și al legalității pedepsei penale, în coroborare cu articolul 23 alin.(2) din Cinstituție, care stabilește criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege.

În opinia autorului sesizării, norma art.327 alin.(2) lit.c) Cod penal, cu conținutul:

(1) Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice (...) soldată cu urmări grave,

nu are o suficientă claritate și previzibilitate, or, aceasta este în contradicție cu principiile constituționale, limitând drepturile și libertățile cetățeanului.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

12. În procedura Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, se află cauza penală intentată de către Procurorul General în baza ordonanței din 20.07.2017, în privința ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ciugureanu Mihail, învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.307 alin.(1) și art.327 alin.(2) lit.b), b¹) și c) Cod penal.

Potrivit rechizitoriului, ex-judecătorul Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu, este învinuit de faptul, că în perioada de examinare a dosarului judiciar de insolabilitate a Î.S. "STE Codrul", la 24.04.2014, 24.11.2015, 22.03.2016 și 10.08.2016 a adoptat încheieri judecătorești, care au fost casate de către Curtea Supremă de Justiție. Este învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.307 alin.(1) Cod penal, adică pronunțarea cu bună știință a încheierii ilegale.

De asemenea, potrivit aceluiași rechizitoriu, ex-judecătorul Curții de Apel Chișinău Mihail Ciugureanu, este învinuit și de faptul, că prin adoptarea la 18.05.2015 a încheierii privind confirmarea licitației cu strigare de vânzare a unui complex de bunuri imobile, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.327 alin.(2) lit.b), b¹) și c) Cod penal, adică abuz de serviciu săvârșit în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane, acțiuni **soldate cu urmări grave**.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

13. În opinia autorului sesizării, sintagma **"soldate cu urmări grave"** din articolul 327 alin.(2) lit.c) din Codul penal, în redacția în vigoare la data întocmirii prezentei sesizări, contravine prevederilor articolelor 4, 16, 20, 21, 23 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

14. Cu privire la admisibilitatea excepției de neconstituționalitate

14.1. Având în vedere faptul, că excepția de neconstituționalitate constituie o procedură de inițiere de instanța de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a altui act normativ cu normele constituționale, ea reflectă existența raportului tripartit între partea aflată în proces, instanța de judecată în fața căreia se invocă neconstituționalitatea, și Curtea Constituțională, menită să soluționeze excepțiile de neconstituționalitate.

Conform Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, a fost prevăzută procedura de exercitare, de către Curtea Constituțională, a controlului constituționalității legilor, cu întrunirea cumulativă a condițiilor, raportate la speța cauzei:

- 1) este prezentă o incertitudine privind constituționalitatea legii. În procesul penal aflat pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, se examinează cauza de învinuirea și pe capătul prevăzut de art.327 alin.(2) lit.c) din Codul penal, iar aceasta este norma care urmează a fi aplicată la examinarea cauzei;
- 2) potrivit articolului 135 alin.(1) lit.a) din Constituția Republicii Moldova, Codul penal poate constitui obiect al excepției de neconstituționalitate;
- 3) excepția de neconstituționalitate este ridicată de către partea în proces, al căror drepturi și interese pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la examinarea cauzei. La caz, excepția de neconstituționalitate este ridicată de inculpat și partea apărării;
- 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, care are ca obiect prevederea contestată.

14.2. Verificarea constituționalității normei contestate ține de competența exclusivă a Curții Constituționale. Instanța de judecată nu este în drept să refuze părților sesizarea Curții

Constituționale, decât în cazul neîntineririi condițiilor menționate. Instanța de judecată, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Prin aceeași Hotărâre a Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016, prin care s-a examinat sesizarea Curții Supreme de Justiție depusă la 09 decembrie 2015, în temeiul art.135 alin.(1) lit.b) din Constituție, art.25 lit.d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.38 alin.(1) lit.d) din Codul jurisdicției constituționale Înalta Curtea a hotărât, că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelor Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiilor sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea îndeplinirii condițiilor enumerate mai sus.

15. Cu privire la neconstituționalitatea sintagmei "soldate cu urmări grave" din articolul 327 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

15.1. Prevederi relevante din Constituția Republicii Moldova:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nicio lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 53

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

- (1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.
- (2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

15.2. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului:

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei, (...) hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri menite să asigure garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală, au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele Părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei Convenții;

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

15.3. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului:

Articolul 8

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin constituție sau lege.

15.4. Prevederi relevante din Codul penal:

Articolul 327

Abuzul de putere sau abuzul de serviciu

(1) Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, (...)

(2) Aceeași acțiune,

c) soldată cu urmări grave...

15.5. Prevederi relevante expuse de Curtea Constituțională în Hotărîrea Înaltei Curți nr.22 din 27.06.2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) din Codul penal (excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu)

„Curtea reține că garanțiile constituționale prevăzute de art. 22 din Constituție, de rînd cuprevederile art.7 din Convenția Europeană, consacră principiul legalității incriminării și pedepsei penale.

Astfel, pe lîngă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care anterior nu constituiau infracțiuni (nulla poena sine lege), principiul legalității incriminării prevede și cerința conform căreia legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului prin analogie (nullum crimen sine lege).

În cauza Dragotoniș și Militaru-Pidhorni v. România (hotărîrea din 24.05.2007) Curtea Europeană a statuat: „Ca o consecință a principiului legalității condamnărilor, dispozițiile de drept penal sunt supuse principiului de strictă interpretare.”

În jurisprudența sa, Curtea a reținut că garanțiile instituite în Constituție impun ca doar legiuitorul să reglementeze Conduita incriminată, astfel încît fapta, ca semn al laturii obiective, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului (HCC nr.21 din 22.06.2016).

Curtea Europeană în cauza Del Rio Prada vs. Spania, a se vedea cererea nr.42750/09, în hotărîrea din 21.10.2013, a constatat că: „noțiunea de „lege”, prevăzută de art.7 din Convenția

Europeană, implică respectarea cerințelor calitative, îndeosebi cele privind accesibilitatea și previzibilitatea".

Curtea Europeană a menționat că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dublilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (cauza *Cantoni v. Franța*, nr.17862/91, hotărîrea din 15.10.1996).

Curtea a mai menționat că în jurisprudența sa a reținut că persoana trebuie să poată determina fără echivoc comportamentul care poate avea un caracter penal (HCC nr. 21 din 22.06.2016).

15.6 Prevederi relevante expuse de Curtea Constituțională în Hotărîrii Înaltei Curți nr.22 din 01.10.2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 328 alin.(3) lit. d) din Codul penal (excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu soldate cu urmări grave)

„26. Curtea reamintește că exigențele statului de drept presupun, inter alia, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41).

27. În special în materie penală, dispozițiile articolului 22 din Constituție, împreună cu prevederile articolului 7 din CEDO, garantează principiul legalității incriminării și al pedepsei penale (*nullum crimen, nulla poena sine lege*).

28. În jurisprudența sa, CtEDO a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei (*Rohlena v. Cehia*, [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; *Vasiliauskas v. Lituania* [MC], 20 octombrie 2015, § 153; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 45). Această afirmație este valabilă și în contextul articolului 22 din Constituție.

29. În acest sens, Curtea constată că principiul legalității incriminării și a pedepsei penale presupune, prin definiție, că nicio faptă nu poate fi considerată infracțiune dacă nu există o lege care să o prevadă (*nullum crimen sine lege*) și că pedepsele nu pot fi aplicate dacă nu sunt prevăzute de lege (*nulla poena sine lege*). Legalitatea incriminării și a pedepsei reprezintă principala garanție a securității juridice a persoanei în materie penală.

30. În acest sens, Curtea a reținut că principiul în discuție are consecințe atât în activitatea de elaborare a normelor penale, cât și în procesul aplicării acestora. Altfel spus, acesta este obligatoriu deopotrivă pentru legislator și pentru judecător. În activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine atât sub aspect material, cât și sub aspect formal. Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: (1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și pedepsele aferente; și (2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sînt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența lui. Aspectul formal se referă la obligația adoptării normelor penale ca legi organice, potrivit articolului 72 alin. (3) din Constituție (HCC nr. 12 din 14.05.2011).

31. Pe de altă parte, principiul analizat le impune subiectelor care au competența aplicării legii penale două obligații esențiale: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei, adică imposibilitatea aplicării ei dincolo de conținutul acesteia, și, respectiv, interzicerea aplicării retroactive a legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile (HCC nr. 12 din 14.05.2018, § 37).

32. Curtea Europeană a relevat în jurisprudența sa că infracțiunea și pedeapsa trebuie să fie prevăzute de lege. Expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i.e. aceasta trebuie să fie accesibilă și previzibilă (*Rohlena v.*

Cehia, [MC], 27.01.2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 154). De altfel, Curtea notează că și articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

33. Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată să dispună de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (Khlyustov v. Rusia, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial.

34. La rîndul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci cînd justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sînt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (Koprivnikar v. Slovenia, 24.01.2017, § 47).

37. În orice caz, instanțele de judecată nu sunt îndreptățite să recurgă la o interpretare extensivă defavorabilă a legii penale sau la o aplicare prin analogie. O asemenea abordare este interzisă de articolul 22 din Constituție și de articolul 7 din Convenția Europeană. În consecință, cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interzicerea analogiei în aplicarea legii penale urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului.

38. De asemenea, pentru ca legea să îndeplinească cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (Sissanis v. România, 25 ianuarie 2007, § 66). O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61).

46. Curtea a remarcat că nu există niciun text normativ care ar defini noțiunea de „urmări grave”, utilizată în articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal. De asemenea, legea nu stabilește niciun criteriu material care să cuantifice gravitatea urmărilor prejudiciabile. Astfel, există riscul ca gravitatea să fie apreciată în baza unor criterii arbitrare și discreționare de către cei dotați cu competența aplicării legii penale.

48. Curtea reține că, având în vedere multitudinea semnificațiilor acestei sintagme, destinatarul normei penale nu poate cunoaște care este acțiunea/inacțiunea prohibită astfel, încât să-și adapteze conduita în mod corespunzător. În practică, stabilirea acestora nu poate fi făcută de către cei competenți să aplice legea penală, decât în baza unor criterii lipsite de suport legal. Chiar dacă se face apel la consultanța de specialitate, destinatarul normei ar putea fi privat de posibilitatea conformării cu prevederile legale.

52. Așadar, în lipsa unor repere fixe, inclusiv normative, calificarea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii ca fiind „urmări grave” se face la discreția celor care aplică legea penală, justițiabilul aflându-se într-o stare de insecuritate juridică.

53. Rezumând cele enunțate supra, Curtea conchide că prevederile articolului 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal sunt formulate de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă excesivă de discreție. Prin urmare, ele nu îndeplinesc standardul calității legii penale, fiind contrare articolelor 1 alin. (3) și 22, coroborate cu articolul 23 alin. (2) din Constituție.

222

15.6. Sintagma **"soldată cu urmări grave"** din art.327 alin.(2) lit.c) Cod penal nu corespunde acestor cerințe ale principiului clarității și previzibilității legii penale, garantat de art.1 alin.(3), art.22 și art.23 alin.(2) din Constituție.

Astfel, Codul penal nu stabilește înțelesul sintagmei **"soldată cu urmări grave"** din art.327 alin.(2) lit.c) Cod penal, așa cum sunt definite termenele "proporții deosebit de mari", "daunele considerabile și cele esențiale" în art.126 Cod penal. Astfel, circumstanța agravantă **"soldată cu urmări grave"** din art.327 alin.(2) lit.c) Cod penal are o natură estimativă, iar aprecierea existenței sau inexistenței acestor "urmări grave" a fost lăsată la discreția organului de urmărire penală sau a instanței de judecată să o facă în fiecare caz concret.

Lipsa unui suport legal concret care ar defini concet înțelesul sintagmei **"soldată cu urmări grave"** din art.327 alin.(2) lit.c) Cod penal, este contrară principiului legalității și previzibilității legii penale care cer ca infracțiunile să fie definite cu mare exactitate, mai ales că această expresie este o circumstanță agravantă, care sporește răspunderea penală pentru infracțiunile prevăzute de art.327 alin.(2) lit.c) Cod penal în raport cu infracțiunea prevăzută de art.327 alin.(1) Cod penal.

Adiacent celor menționate, se mai specifică și faptul că Codul penal prevede nu numai art.327 alin.(2) lit.c), dar și alte cel puțin 50 de componente de infracțiuni ca semne constitutive sau ca circumstanțe agravante provocarea de "urmări grave" sau "alte urmări grave"

Respectiv, Curtea Constituțională, în hotărîrea sa din 01.10.2018 privind controlul constituționalității a art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal a conchis, că din motiv că sintagma **"soldată cu urmări grave"** este formulată într-o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă excesivă de discreție, iar aceasta contravine articolelor 1 alin.(3) și art.22 coroborate cu art.23 alin.(2) din Constituție.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

16. Prin prezenta sesizare, se solicită Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității și recunoașterea neconstituționalității sintagmei **"soldată cu urmări grave"** din articolul 327 alin.(2) lit.c) din Codul penal, în redacția în vigoare la data întocmirii prezentei sesizări,

Care contravine prevederilor articolelor 4, 16, 20, 21, 23 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

VI.ALTE DATE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

17. Prevederile normei contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale, aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

VII. LISTA DOCUMENTELOR

1. Materialele dosarului penal.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe propria onoare că informațiile ce se conțin în prezenta sesizare sunt exacte și corespund adevărului.

Cu respect,

Autorul sesizării

Avocatul

Mihail CIUGUREANU

Anatolie CEACHIR

10

ÎN C H E I E R E

31 martie 2021

mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), Sergiu Stratan, studiind materialele cauzei penale de învinuire a dlui Ciugureanu Mihail Leon de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 307 alin. (1) și art. 327 alin. (2) lit. b, b¹) și c) din Codul penal,

c o n s t a t ă :

Pe rolul judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), dlui Serghei Lazari s-a aflat în examnare cauza penală de învinuire a inculpatului Ciugureanu Mihail Leon de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 307 alin. (1) și art. 327 alin. (2) lit. b, b¹) și c) din Codul penal.

Prin Încheierea Președintelui Judecătoriei Chișinău din 19 martie 2021 s-a dispus redistribuirea în mod aleatoriu a dosarului respectiv, altui judecător.

Conform Fișei de repartizare repetată a dosarului, acesta, pe data de 25 martie 2021, a fost repartizat judecătorului Sergiu Stratan.

Ulterior, pe data de 29 martie 2021, reprezentanții cancelariei au transmis cauza penală menționată mai sus, judecătorului.

Analizând materialele cauzei penale, judecătorul constată că prin Încheierea din 20 iulie 2020, instanța compusă din președintele ședinței, judecătorul Sergiu Lazări, a ridicat excepția de neconstituționalitate depusă de avocatul Anatolie Ceahir pentru controlul de către Curtea Constituțională a constituționalității sintagmei "soldată cu urmări grave" din art. 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal, cu suspendarea procesului.

În acest context, judecătorul menționează că la materialele dosarului nu este anexat nici un înscris care ar proba expedierea în adresa Curții Constituționale a sesizării respective. Mai mult, analizând baza de date a Curții Constituționale, judecătorul observă că sesizarea lipsește.

Prin urmare, judecătorul va expedia în adresa Curții Constituționale excepția de neconstituționalitate depusă de avocatul Anatolie Ceahir și ridicată prin Încheierea din 20 iulie 2020.

Totodată, așa cum s-a menționat *supra*, prin Încheierea din 20 iulie 2020 s-a dispus și suspendarea procesului.

În acest context, judecătorul menționează că potrivit art. 7 alin. 3² din Codul de procedură penală, ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

Judecătorul reține că modificările operate la art. 7 din Codul de procedură penală au intrat în vigoare pe data de 3 octombrie 2020.

Totodată, se constată că cauza penală nu se afla la etapa dezbaterilor judiciare.

Mai mult, potrivit art. 31 alin. (1)-(2) din Codul de procedură penală, completul de judecată format în condițiile art.30 trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei, cu excepția prevăzută în alin.(3). Dacă aceasta nu este posibil, completul poate fi schimbat până la începerea cercetării judecătorești. După începerea cercetării judecătorești, orice schimbare intervenită în completul de judecată impune reluarea de la început a cercetării judecătorești.

Prin urmare, ținând cont de prevederile art. 3 alin. (1), art. 7 alin. (3²) din Codul de procedură penală, având în vedere importanța examinării cauzei în termen rezonabil și asigurarea respectării acestuia de către instanța de judecată (art. 20 alin. (4) din Codul de procedură penală), judecătorul dispune reluarea judecării cauzei penale respective.

Astfel, în conformitate cu art. 3, 7, 20, 342 din Codul de procedură penală, judecătorul,

d i s p u n e :

Se expediază Curții Constituționale excepția de neconstituționalitate ridicată prin Încheierea din 20 iulie 2020.

Se reia judecarea cauzei penale de învinuire a dlui Ciugureanu Mihail Leon de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 307 alin. (1) și art. 327 alin. (2) lit. b, b¹) și c) din Codul penal.

Se numește ședința în cauza penală de învinuire a dlui Ciugureanu Mihail Leon de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 307 alin. (1) și art. 327 alin. (2) lit. b, b¹) și c) din Codul penal, pentru data de **11 mai 2021, la ora 11.15, în incinta Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 200, et. 5, bir. 529**, în ședință deschisă, cu participarea procurorului, inculpatului, apărătorului și reprezentantului părții vătămate.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Judecător

Sergiu STRATAN

Dosarul nr. 1-65/2018.
(nr. 12-1-4577-24012018).

ÎN CHEIERE

20 iulie 2020

Judecătoria Chișinău, Sediul Buiucani

Instanța în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Grefier

cu participarea:

Procurorului

Avocatului

examinând în ședință de judecată publică cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate în cauza penală privind învinuirea cet. Ciugureanu Mihail în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 307 al. (1) și art. 327 al. (2) lit. b), b/1) și c) CP RM, a -

mun. Chișinău

Lazari Sergiu

Lobari Ana

Rurac Eugeniu

Ceachir Anatolie

STABILIT:

Pe rol la Judecătoria Chișinău, Sediul Buiucani, se află cauza penală privind învinuirea cet. Ciugureanu Mihail în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 307 al. (1) și art. 327 al. (2) lit. b), b/1) și c) CP RM

De către avocatul Ceachir Anatolie, apărătorul inculpatului Ciugureanu Mihail, a fost prezentată instanței de judecată cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate pentru exercitarea controlului constituționalității sintagmei „soldată cu urmări grave” din art. 327 al. (2) lit. c) CP RM, în sensul corespunderii prevederilor art. 4, 16, 20, 21, 23 și 54 din Constituția Republicii Moldova, și recunoașterea neconstituționalității acestei sintagme.

În cadrul ședinței de judecată avocatul Ceachir Anatolie și inculpatul Ciugureanu Mihail au susținut cererea prezentată instanței și au solicitat admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate ca fiind întemeiată.

În ședința de judecată procurorul Rurac Eugeniu nu a formulat obiecții în privința cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate prezentate de către apărare.

Audiind părțile în proces prezente în ședința de judecată, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul Ceachir Anatolie, reieșind din următoarele considerente.

Ciugureanu Mihail este învinuit de faptul că, activînd în calitate de judecător la Curtea de Apel Chișinău, în perioada de examinare a dosarului judiciar de insolabilitate a Î. S. „STE Codru”, la data de 24.04.2014, 24.11.2015, 22.03.2016 și 10.08.2016 a adoptat încheieri judecătorești care ulterior au fost casate de către Curtea Supremă de Justiție, adică în pronunțarea cu bună știință a unor încheieri ilegale.

Tot el este învinuit de faptul că, activînd în calitate de judecător la Curtea de Apel Chișinău, prin adoptarea la data de 18.05.2015 a încheierii privind confirmarea licitației cu strigare de vânzare a unui complex de bunuri imobile, a săvârșit abuz de serviciu în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane, acțiuni soldate cu urmări grave.

În conformitate cu art. 7 al. (3) CPC dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

234

În conformitate cu prevederile art. 7 al. (6) CPP RM hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Conform Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 al. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Curtea Constituțională a stabilit că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

Totodată, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 al. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

Drept urmare a celor justificate, ținînd cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 al. (1) lit. a) din Constituție, fiind o lege organică, excepția a fost ridicată de către avocatul Ceachir Anatolie, apărătorul inculpatului, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de Ceachir Anatolie.

În conformitate cu art. 7, 339-342 CPP RM, instanța de judecată -

DECIDE:

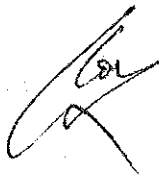
A ridică excepția de neconstituționalitate depusă de avocatul Ceachir Anatolie pentru controlul de către Curtea Constituțională a constituționalității sintagmei „soldată cu urmări grave” din art. 327 al. (2) lit. c) CP RM.

A remite după competență Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul Ceachir Anatolie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza penală privind învinuirea cet. Ciugureanu Mihail în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 307 al. (1) și art. 327 al. (2) lit. c) CP RM.

Procesul în cauza penală privind învinuirea cet. Ciugureanu Mihail în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 307 al. (1) și art. 327 al. (2) lit. c) CP RM se suspendă.

Încheierea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău atît cît durează suspendarea procesului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, Sediul Buiucani.

Președinte de ședință,
judecător

Lazari S.